

goed bedoelde, niet zijn dan ook
gheologie is
ol te Lausanne
an uitloefden
odistisch, van
van mystiek
reeds zoo
heel Europa
als een steun-
eweging gold,
gebroken heeft
geloopen.
zettelijke uit-
Christus reeds
hem geboren
Arianen terug;
er meer; maar
msch, geboren
met religieus
laatste draad
ond, doorge-
envoudig een
an deze ker-
ten inprente
predikanten,
komen, reeds
religie gebro-
nad uitkomt,
or hun leer-
van Waadt-
aan voor de
komen, zich
Christus en
genooten ge-
aan worden,
t standpunt,
nprutellen.
an ook hier-
dit jaar
zegd hebben,
openingrede
s aliet, mag
Dat zou de
engen. Maar
even, en wel
usanne voor
in te winnen.
we kunnen
ast van den
chatel alarm
en van Astié
Kantonnaal
Neufchatel
e kerk van
anne reeds.
de kerk is
en de Quar-
og geloofde
chil dan een
te Alliance
giffigen wor-
adlandsche
nig bedrijf,
aannemen.
mon Crede
Astié zijn
lezers dan-
lie ze voor
ilden is, in
meling een
re na niet,
t eens dui-
rp, waarop
heidt.
de van dit
twee ge-
ootwijk en
ootwijk is
t één zesde
rbroek.
Kootwijk,
ootwijker-
te diensten
in één te
ik in beide
moest ge-
twee dien-
rzen, ter-
t dan een
sten is nu
t / 350 =
de beide
ar pl. m.
ssing van
lus pl. m.
dit jaar
g f 2200
en onzer
oek hun-
en.
voor de
ers hulpe
heeft na-
noodlij-
rulkelijk
n gelden

in de eerste plaats de f 800 voor het
traktement van den predikant te Kootwijk
te helpen voldoen.
De zaak ligt zoo.
Naar Gereformeerde kerkenordening moet
allereerst elke kerk zelf voor haar predi-
kant zorgen. Steeds moet er dus ook te
Kootwijk en te Kootwijkerbroek op aan-
gedrongen, dat men daar doe wat men
kunne.
Is nu echter een kerk buiten staat, om
zelve geheel in het traktement van haar
leeraar te voorzien, zoo rust de plicht
om het ontbrekende aan te vullen in de
tweede plaats, altoos naar Gereformeerde ker-
kenordening, op de classis. Hier dus de classis
van Harderwijk.
Nu bleek echter, dat ook deze classis
geen kans zag, om het ontbrekende aan
te vullen, en is hierdoor deze classis ach-
terstallig gebleven in het nakomen van
haar verplichtingen. Iets wat voor den pre-
dikant te Kootwijk hoogst onaangenaam
en op zich zelf ongeoorloofd is. Reeds meer
dan een jaar ontving hij geen traktement.
Dit laziende, heeft toen de classis van
Harderwijk zich tot de gezamenlijke ker-
ken in haar Synode van 1891 gewend, en
deze heeft toen besloten, om de classis Har-
derwijk te berichten, dat zij bereid was om haar
deputaten voor de noodlijdende kerken
last te geven, uit de inkomende gelden
allereerst het ontbrekende voor Koot-
wijk aan te vullen, nadat de kerk te
Kootwijk, en daarna de classis het hare
hadden gedaan.
Slechts verbond ze hieraan de voorwaarde,
dat door den kerkeraad van Kootwijk geen
nieuwe geldelijke verbintenissen zouden
worden aangegaan, dan onder goedkeuring
van twee deputaten.
Dit nam de classis aan, en de deputaten
voor de noodlijdende kerken zijn alzo thans
gehouden en gemachtigd, om overwilling aan
de classis van Harderwijk te vragen staat en
opgave van hetgeen door de kerk en de
classis gedaan is, en voorts het ontbrekende
zonder vertraging aan te vullen.
De zaak is dus thans op den goeden weg en
naar de beginselen van het Gereformeerde
kerkrecht geregeld.
Kerk en classis weten nu hoe zij te
handelen hebben, en deputaten van de
noodlijdende kerken zullen ongetwijfeld
toonen, hun plicht en roeping te kennen.
KUYPER.
Voor Kootwijk.
Ontvangen door Dr. A. KUYPER van J. v. W.
te Putten f 10.
Totaal ontvangsten f 1784.21/4.
Uit de Pers.
In zake de poging om ook van Gerefor-
meerde zijde in de behoefte aan kundige en
ervaren ziekenverzorging te voorzien, schrijft
Ds. Gispin in de *Bazuin* van de vorige week
als volgt:
Zoo als ge ook uit de *Bazuin* vernemen licht, is te
Amsterdam een begin gemaakt met Christelijke
verpleging die, naar we hopen, eenmaal een gemeentelijk
karakter zal dragen.
Het is bereytenwaardig, dat de Hervormde broeders,
ook in verband met deze zaak, zoo onwettelijk over
de vereeniging der Ned. Ger. en Christ. Ger. schijnt
niet te willen. Reeds het feit, dat er nu een scheuring
minder is, moet tot dankbaarheid stemmen. Maar
dat het juist tegengesteld uitwerk, getuigt niet van
grote liefde voor de waarheid noch voor den naam.
Ook de eenvoudige poging om te trachten in den
kring der eigene gemeente, een arbeid der liefde te orga-
niseren, wordt aan, ik weet niet welken, boze ver-
sprongen en bedoelingen toegeschreven.
In de *Stemmen voor Waarheid en Vrede*, van deze
maand, bespreekt Dr. Bronsveld ook deze poging, op
den bekenden onwettelijken en scherpen toon. Na
eerst eenige pijnlijk verschijnselen genoemd te hebben,
draait hij de schuld eenig en alleen op het hoofd der
Doleerenden, wordt geleid, zegt de kroniekschrijver.
Ds. Gispin is kennelijk zeer ingenomen met het denk-
beeld van ziekenverpleging, waar *Gereformeerde*
gezindheid onveracht is. Ook de heer Lindboom
van Kampen, verheugt zich in het denkbeeld van een
inrichting, waarin Gereformeerde zusters zullen opgeleid
worden.
«Nu de Doleerenden en «Agescheidenen», naar het
schijnt, zullen samenstemmen, zal het dus niet aan
pogingen ontbreken, om met gemeenschappelijke krach-
te te streven naar de verwetening van der heeren
Gispin en Lindboom wenschen».
«Verdoelen — en heerschen»!
Gij ziet, hoe Dr. Bronsveld de taal der onverzoon-
lijken bijt spreken, en «geen door ons gedaan wordt
aan Jeremische grondbeginselen toeschrijft. En zulke
onderstellingen gaan er bij onze landgenooten in als
klokspels. De mogelijkheid, dat ook in deze zaak uit
gevol van roeping en plicht gehandeld wordt, dat
waar anderen ons zoo uitsluitend voorgingen, wij
ook eenzijdig de handen aan den ploeg sloegen, en
ook op het gebied der Kranken-verpleging, leer en
leven samenroepen, die mogelijkheid wordt niet eens
overwogen. Wat van de zijde der Gereformeerde
broeders geschiedt, is uit zich zelf slecht en verwerpelijk,
Jeuetsicht en boos.
Intusschen wordt dit meer duidelijk, dat die felle
hartsaats meer de beginselen dan de personen treft.
Indien Dr. Bronsveld werkelijk de belijdenis der Gere-
formeerde kerk van harte toegedaan was, liefhad en
beleid, zou hij zoo niet kunnen spreken. De anti-
pathie tegen de Gereformeerde leer, en daaruit voort-
vloeiende levensbeschouwing, vloeit al die scherpe
voort. Hoe meer de Gereformeerde beginselen weder
verbreid worden en tot heilrijke komen, hoe meer
de uitdagingen van afkeer ook zullen vernomen wor-
den, maar hoe meer het ook blijkbaar zal, dat zij die
verzoenen willen, wat zij aan oververzoeking in
en gescheiden willen houden, wat uit zijn aard saam-
behoort, op kerkelijk en Theologisch gebied naar den
moderen, en op staatsindig en maatschappelijk ge-
bied naar den liberalen hooft gedreven zullen worden.
En of het nu voor God bestaan kan, gedurende het
leven tot het liberalisme te zeggen: Uw volk is mijn
volk, en in de sterfverruim tot de orthodoxie: uw God
is mijn God, is een vraag, die geen mens al hand-
woorden kan of wil uitdrukken. Een ieder staat of valt zijn
eigen heer.
Zoo zal het bij de uitkomst blijken, dat beginselen
sterker zijn dan menschen. Wie op menschen vertrouwt,
komt daarom telkens bedrogen uit. Maar daarom volgt
niet, dat we in watrouwen sterfte moeten zoeken.
Onze sterkte is in maat zijn de Heere. — — —
wie in zijne oprechtheid wandelt, wandelt zeker, men-
schen de klappen van vertrouwen en op wantrouwen
van menschen door. Hij tracht zich zeiven te kennen,
en neemt daardoor in menschen kennis toe. Daardoor
leeren wij ook waarden, en een ander uitsluitend
achten dan ons zeiven.
Wij hebben, in onze dagen van verzoeking en strijd,
op elk gebied zoo groote behoefte aan de gave der
onderscheiding, en — der waardering.
Het punt waarop het hier aankomt is het-
zelfde dat wij bezig zijn in onze artikelen over

den heer Nierstraas te betoogen, dat namelijk
het overloopen der heeren naar de Liberalen
en hun felle verwoedheid tegen de Calvinisten
een diepere oorzaak heeft, en dat wel in hun
afwijking van de belijdenis der Waarheid.
Deze heeren zijn niet Gereformeerde meer.
Ze hebben het Calvinisme niet lief, maar ze
dragen het haat en afkeer toe.
En zeer terecht zegt Ds. Gispin, dat hun haat
tegen de Calvinisten niet in afkeer van hun
persoon, maar in weerzin tegen de belijdenis
onzer vaderen zijn wortel heeft.
KUYPER.
Officieele berichten uit de Ned.
Ger. kerken.
ZETEN. Het was Zondag 6 November
voor de gemeente te Zetten een blijde dag.
Immers op dien dag smaakte zij het voor-
recht, om weder in een eigen kerkgebouw te
vergaderen, hetgeen sinds het breken met de
synodale organisatie niet het geval was ge-
weest. Wel had het door 's Heeren gunst aan
een plaats van samenkomst niet ontbroken.
De directeur van het gymnasium te deze
plaats, Ds. van Langen, die de gemeente deze
jaren bij den Dienst des Woords en der Sacra-
menten heeft willen voorgaan, was zoo wel-
willend een gedeelte van zijn gebouw des
Zondags haar ten gebruikte af te staan. Toch
was het om verschillende redenen wenschelijk,
dat de gemeente een eigen kerkgebouw be-
zate. De Heere heeft daartoe den weg geëffend,
en zoo mochten wij Zondag voor de eerste
maal in dat kerkje samenkomen. Onze geachte
consulent, Ds. J. C. van Schelven van Dieren,
was daarbij 's ochtends en 's avonds onze
voorganger. Des morgens dankte Z. Erw. in
zijn voorgedragen Heere voor zijne genade
dat Hij deze gemeente uit zijne hand dit
kerkgebouw had geschonken. Het als zodanig,
als een gave uit Gods hand te aanvaarden,
daarom wakte Z. Erw. ons op, in het korte
woord van inleiding, dat hij uitsprak, alvorens
tot zijne eigenlijke predicatie over te gaan.
Hij kwam hier niet om een gebouw in te
wijden, maar om het Woord Gods te bedie-
nen. Moge deze plaats van samenkomst
zoo begerde de spreker van den Heere —
slechts kunnen getuigen van vele uren, waarin
Gods Woord verklaard en van het hart der
hoorders gebracht; uren van heil en zegen,
waarin de Heere rijklijk met Zijnen Geest
werkt in het midden der gemeente. Daarna
ging Z. Erw. over tot de behandeling van den
tekst, dien hij voor deze uren gekozen had, en
die in Ephese 3: 12 aldus luidde: «In den-
welken (Christus) wij hebben de vrijmoedig-
heid, en de toegang met vertrouwen, door
het geloof aan hem».
Vooral des morgens vulde een aanzienlijke
schare het kerkgebouw, terwijl de Edelacht-
bare heer burgemeester, daartoe door den
kerkeraad uitgenoodigd, onder de aanwezigen
werd opgemerkt.
Het gebouw, dat aan ruim 250 personen
plaats biedt, wordt algemeen geroemd als lief
en doelmatig.
Namens den Kerkeraad,
J. H. SLOTHOUWER, Scriba.
Buitenland.
Duitsland. De aanstaande Synode der
Pruisische landkerk. Een
keizerlijk stuk tegen het «Zukal-
terthum».
Weldra zal de Algemeene Pruisische Synode,
der Evangelische landkerk, die om de vijf
jaren vergaderd, samenkomen en dit wel voor
de derde maal. Tiedert leden deze Synode ver-
den door den koning van Pruisen als opperste
bischop benoemd; de keizer wees ditmaal
voor de helft aanhangers der «positive Union»
voor één vierde confessioneelen en voor een
vierde mannen der middenpartij hiertoe aan.
Van de 200 leden behooren er 80 tot de «posi-
tive Union», 60 tot de confessioneelen en 60
tot de middenpartij.
De voorstellen, die op deze algemeene Synode
moeten behandeld worden, zijn nog niet offici-
eel bekend. Zeker is het, dat de kwestie van
de agenda en van de verhouding van Kerk en
Staat niet op het programma van werkzaamheden
zullen komen. Over het algemeen schijnt men
zich uitsluitend met uitwendige zaken te zullen
bezig houden, als pensionering van predikanten
en de verzorging hunner weduwen en wezen.
Als praeses wordt Vorst Stolberg benoemd;
men meent dat de Keizer hem tot lid der
Synode benoemd heeft, opdat hij als voorzitter
der Synode zou kunnen optreden. Hetgeen men
van de te behandelen zaken verneemt, bevestig-
t bij ons het denkbeeld, dat men in de
Pruisische landkerk al het mogelijke aanwendt
om haar een schijn van leven te geven. De
staatslieden, die in Duitsland den toon aan-
geven, zeggen nog altijd, trots alle droeve
ervaringen omtrent den verachten, zedelijke
toestand des volks: «Wij hebben genoeg aan
eene zelfstandige kerk: de Roomsche; wij wil-
len er ons geen tweede op den hals halen».
Geen wonder, dat de «Allgem. Luth. Evang.
Kirchens» er zich over beklagt dat de Synode
zich niet zal bezig houden met de dringende
vragen van het kerkelijk leven als daar zijn:
Hoe zal de in- en uitwendige zending in het
kerkelijk organisme worden opgenomen; hoe
zal men een dam opwerpen tegen de strooming,
die omverwerping van het Christendom beoogt,
gelijk die vooral op vele leerstoelen en univer-
siteiten openbaar wordt; hoe zal de invloed
der kerk zich weder op het gebied der wetten
verpleging laten gelden; hoe zal men zich ver-
dedigen tegen juridische machtsoverschrijding
tegen de bediening van het ambt? enz.
Hoe weinig sympathie wij voor den tegen-
woordigen Duitschen keizer gevoelen als wij
zijn kerkelijke politiek in aanmerking nemen,
toch moeten wij erkennen, dat hij een open
oog heeft voor de sociale en zedelijke nooden
van zijn volk. Bekend is het, hoe deze mach-
tige gebieder zich geworpen heeft op de sociale
quaestie; geen heil verwachende van een uit-
zonderingswet, waarbij de sociaal-democraten
in hunne vrijheid als staatsburgers zeer beperkt
werden, en de lijeren hand der politie op hen
deed drukken, is deze ook onder zijne regeer-
ing afgeschaft, en is het keizers streven om
door goede wetten het lot van den vierden
stand te verbeteren. Het gevolg van deze
politiek is geweest, dat sommige socialistische
leiders zich deden kennen als voorstanders van

eene geleidelijke sociale hervorming, ter-
wijl anderen vasthielden, dat alleen een ge-
weldadige ommekeer verbetering voor den
arbeidersstand kon aanbrengen — dus verdeel-
heid in het kamp der socialisten en verster-
king van de positie der regering.
Den 22sten October heeft de keizer opnieuw
getoond, dat hij den nood van zijn tijd kent.
In een staatsstuk heeft hij zich gewend tot
de kringen van zijn volk, die nog op zede-
lijkheid prijs stellen, om de aandacht te vesti-
gen op het z.g. «Zukalterthum», of het hou-
den van bijzitten.
De liberale pers in Duitsland kent als
gemeensdijl tegen de ontucht niets anders
dan de «kazernering der prostitutie», wij
zouden in Nederland dit de «reglementering
der ontucht» noemen. Het houden van bij-
zitten zou worden tegengegaan, wanneer er
onder toezicht van de overheid publieke hui-
zen van ontucht waren. Doch het feit dat er
naast talloze bordelen in Parijs nog 55,000
z.g. maintaines gevonden worden, bewijst zon-
derling dat de reglementering der ontucht
geen dam opwerpt tegen de overtredding van
het zevende gebod, maar die veel eer in de
hand werkt. Een joodsch blad ijverende voor
de reglementering der prostitutie haalt als
bewijs aan, dat ook de pausen in de midden-
eeuwen publieke huizen van ontucht lieten
stichten. De liberalistische pers gaat uit van
de beschouwing, die ook in de heidenwereld
gold, dat hoererij iets onvermijdelijks is, als
eten en drinken.
In het Keizerlijk stuk wordt uitgesproken,
dat de Keizer in de richting door hem aan-
geleid, zoo spoedig mogelijk bepaalde voor-
stellen verwacht, ter bestrijding van het hou-
den van bijzitten. De betrokken ministers
zullen dezen wensch wel verstaan.
Uit het stuk zalve kunnen wij reeds opma-
ken waarvan de keizer verbetering verwacht.
Hij wijst welke de houding der advocaten
behoort te zijn, in processen die tengevolge
van het plegen van ontucht gehouden worden,
en noodigt de rechtbanken uit hunne waar-
digheid te bewaren. Deze vermaningen zijn
zeer niet ongegrond als men weet hoe het in
een bekend proces onlangs toeging. Ook
wil de keizer dat z.g. schandaal-processen
niet gesloten deuren zullen gevoerd worden.
Ook wil de keizer dat er verschierde wetten
gemaakt zullen worden tegen de onzedelijkheid
en dat daarbij zal gebroken worden met de
valse «humaniteit».
Natuurlijk kon het keizerlijk stuk niet alles
vermelden wat er te doen is, om de ontucht
te bestrijden. Dat de geringe loonen die aan jon-
ge meisjes te Berlijn en elders uitbetaald worden,
haar den verleiders in de armen voeren, dat
het samenwonen van menschen van verschil-
lende kunne en ouderdom in één kamer, de
zedelijkheid ondermijnt; dat het feit dat vele
leden gedwongen zijn om de ruime van één
vertrek nog met anderen te deelen, die niet
tot hun gezin behooren, omdat zij anders de
huur niet kunnen betalen, de onzedelijkheid
in de hand werkt, is van algemeene beken-
heid. Verblijvend is het dat de keizer den stoot
gegeven heeft tot een actie die van groot nut
worden kan voor geheel Duitsland, in 't
bijzonder voor Berlijn. Reeds begonnen Franche
schrijvers er op te wijzen dat Duitsland
weldra Frankrijk in zedeloosheid zou over-
treffen.
Amerika Toestand der Ned. Ger. kerken.
(Vervolgd).
Later aankomende Chr. Gereformeerden ge-
voelden zich echter in de Nederlandsche Gere-
formeerde kerk van Amerika niet thuis. Het
Engelsch element had er te zeer den boventoon
in en men achtte zich onder de synode der
Amerikaansche Gereformeerde kerk niet vrij
gevoeg. Een hevige strijd ontbrandte over de
vraag of men vrijmetselaars al dan niet tot
leden der kerk zou aannemen. Het einde
daarvan was dat in 1856 een afscheiding plaats
had, waardoor de Holl. Christelijk Gerefor-
meerde kerk werd gesplitst; die vroeger den
naam droeg van «de Ware Hollandische Gere-
formeerde kerk». Niet alle Christelijk Gerefor-
meerden die uit Nederland naar Amerika waren
overgekomen, vonden deze scheiding door het
Woord Gods gewettigd, en bleven bij «de Ge-
reformeerde kerk van Amerika». Dat hiertoe
broeders van hetzelfde huis tegen elkander
verdeeld werden, is licht te begrijpen.
Toch bleek de Hollandische Christelijk Ge-
reformeerde kerk levenskracht te bezitten. In
1881 telde zij nog slechts 40 gemeenten met
ruim 200 leeraars; in 1889 had zij 76 kerken
met 44 leeraars en ruim 28,000 zielen. De
Reformed Church in America is minstens twaalf-
maal sterker in leden en leeraars, dan de van
haar geschiedene *Dutch Chr. Ref. Church*.
De Chr. Gereformeerden, al is hun ledental
niet groot, hebben toch te Grand-Rapids een
theologische school voor hunne aankomende
predikanten.
Men heeft behalve deze Hollandische Chr.
Ger. kerk nog een «Ware Ned. Gereformeerde
kerk» in 1822 gesticht, die in 1889 slechts
481 lidmaten, 2000 zielen, 7 leeraars en 13
kerken telde; deze is hoofdzakelijk eene Zin-
dijkerkerk.
In 1882 hebben zich bovendien een 6 a 7
gemeenten van de Hollandische Christelijk Ge-
reformeerde kerk afgescheiden. Maar deze twee
kleine groepen kerken leggen bij de beschou-
wing van de Gereformeerde kerk in Amerika
geen gewicht in de schaal.
Er is echter nog eene derde Gereformeerde
kerk in de Vereenigde Staten, bekend onder
den naam van «The Reformed Church in the
United States», voornamelijk gevormd door
Gereformeerden, die uit West-Duitsland en
uit Zwitserland naar Amerika togen. Deze kerk
erkent officieel den Heidelberger Catechismus
als formulier van eenigheid. Waarom ook niet
de Nederlandse geloofsbelijdenis en de Dord-
sche leerregels? Wij denken, wij die belijdenis-
schriften den emigranten uit Duitsland en
Zwitserland te heijnd zijn toegeschieden, terwijl
Comrie omtrent den Heidelberger leert, dat
deze aldus is opgesteld om met handhaving
der waarheid de Lutherschen zoo min mogelijk
te ergeren, vermits er hoop was, dat men de
onderlinge verschillen door een verdrag zou
kunnen afdoen en men ook zooveel mogelijk
zou kunnen deelen in den Religie-vrede, waarin
alleen die welke de Augsburgsche confessie
beleden, begrepen waren.
Opmerkelijk is het dat «de Duitse Gere-
formeerde bond» ook enkel den Heidelberger
Catechismus tot grondslag van vereeniging heeft
aangenomen, met het kennelijk doel om on-
derscheidene richtingen in de Gereformeerde
kerk, die nog op den Gereformeerden eernaam
prijs stellen, in den bond te kunnen opnemen.
Had men bijv. de Dordse leerregels ook als
grondslag der vereeniging aangenomen, wij ge-
looven niet, dat Prof. Ehrard zich bij haar had
aangesloten.

Wat daarvan zij, de Duitse Gereformeerde
kerk, gelijk men haar gewoonlijk noemt, is als
Gereformeerde kerk haast niet meer herken-
baar. Er deden zich methodistische invloeden
gelden, er kwamen verschillende groepen en
richtingen, die elkander het terrein betwisten,
en zoo heeft men haar kunnen vergelijken met
het Ned. Hervormd kerkgenootschap in ons
vaderland.
WINKEL.
Voor Binderen.
Beelden en gelijkenissen.
De hoofdzak waarop iemand, die een beeld
of een vergelijking gebruikt te letten heeft, is
wel dat hij geen valsche of onjuiste, maar
echte, ware gebruikt.
Schijnbaar is dat heel gemakkelijk, in wer-
kelijkheid echter niet.
Een beeld is een voorstelling van dit of dat,
en nu moet het natuurlijk altijd zoo zijn, dat
het niet iets onmogelijks poogt voor te stellen,
want dan is het eenvoudig geen beeld meer.
We zullen nu eenige uitdrukkingen opschrij-
ven en dan zien of zij aan de eischen voldoen:
1. Dit boek is een rijke bron, waaruit de
onderzoeker schatten opdoelt.
2. Als de zaden des hoogmoeds in ons hart
oprijzen, moeten we hen bestrijden.
3. Hij nam moedig tegen een zee van rampen
de wapenen op.
4. Deze onderneming heeft schoone vruchten
afgeworpen.
5. 't Was ontzaglijk aardig dat hij te wonen.
Dat zijn nu volkomen zooals men telkens
hoort of leest. Zijn die goed?
In nr. 1 wordt een boek vergeleken bij een
bron; dat gaat goed. Maar nu moet men uit
deze bron gaan *drinken*. Dat nu deugt niet.
Het beeld is valsche. Uit een bron moet
men...?
Nr. 2 spreekt van zaden die *oprijzen*; iets
wat onmogelijk is; 't moet zijn *opschieten*. Die
zaden moeten dan bestrijden. Maar men
vecht niet met kwaad zaad: men *roeft* het uit.
Even verkeerd is nr. 3. Als de wilde gol-
ven op mij aankomen, kan mijn schip wel be-
proeven die te klieven: maar al neem ik sabel
en geweer op tegen de zee, het zal niet baten.
Het is zelfs belachelijk als men zich iemand
voorstelt, die een zwaard zou grijpen tegen de
baren. Dat wist koning Knecht van Denemar-
ken al en die is reeds vele eeuwen dood.
No. 4 lijkt goed en is het toch niet. Er
wordt hier bedoeld dat de zaak veel goeds
heeft opgeleverd, voordeel gegeven. Maar elke
landman weet dat het wel goed is als de boom
vruchten draagt, maar niet als hij ze *afwerpt*.
Denkt maar eens aan hetgeen de Bijbel zegt
van den vijgenboom die onrijpe vijgen afwerpt.
En eindelijk nr. 5, dat we genomen hebben,
al is 't geen beeld om te waarschuwen tegen
een fout die tegenwoordig (ook in de bijeen-
komsten) voorkomt. «Ontzaglijk» is wat
erbied met zekere vrees inboezemt. Hoe komt
dat nu bij «aardig» te pas? Even dwaas is
b.v. «ijdelijk mooi». Want het zegt dat het
zoo mooi is dat men... er van jat!
We zien dus wel, dat al deze uitdrukkingen
niet deugen; ze lijken wel goed, maar wie na-
denkt zal ze niet gebruiken. Als ieder die
spreekt of schrijft eerst *dacht*, zou men trou-
wens sooveel van die gebraken niet vinden.
Stellen we nu tegenover die verkeerde uit-
drukkingen er 5 andere:
1. De kinderen Israels zullen zijn als de
sterren des hemels en als het zand aan den
oever der zee.
2. De Heere is mijn steenrots en mijn burg,
mijn hoop en vertrek.
3. De volkeren zijn (bij den Heere God)
geacht als een stofje aan den weegschaal.
4. Elk rechtvaardige is moedig als een jonge
leeuw.
5. Kolen vuurs op het hoofd zijns vijands
hoopen.
Zie, als we deze uitdrukkingen die, wat de
hoofdzake betreft, in het Woord des Heeren
voorkomen, even indenken, dan zien we dat
ze juiste en duidelijke beelden bevatten. En
dat is het waar 't op aankomt.
Voorzichtig.
De Heere Jezus heeft tot de zijnen gezegd,
dat zij oprecht moeten zijn als de duiven, maar
ook voorzichtig als de slangen.
Dit laatste wordt wel eens niet begrepen,
want, zoo zegt men, een slang is toch een
naar, valsche en schadelijk best. Maar men
vergeet, dat de Heere hier alleen de *voorzichtig-
heid*, dus een deugd van de slang, ons tot
voorbeeld stelt en niet haar boosheid.
Wat de Heere er mee bedoelde leert de
geschiedenis van een dominee, welke ik u wil
vertellen. Hij heette Rowland Hill en was
een der grootste en beste leeraars nu 50 jaar
geleden.
Ds. Hill dan werd eens verzocht te prediken
op een plaats, waar hij heftigen tegenstand
verwachte. Zelfs was bekend, dat een ver-
maarde vuistvechter was gehand geworden
om hem aan te vallen! Desniettemin besloot
hij er te gaan prediken, doch dacht na hoe
hij zijn tegenstander zou ontwapenen.
Na den kansel bestegen te hebben, zag hij
de vergadering eens over, en bemerkte al spoed-
ig den vuistvechter, dien hij eens goed op-
nam. Hij wenkte hem nu tot zich, en ver-
zocht, of hij niet zoo goed zou willen zijn, om
plaats te komen nemen op de trappen van den
predikstoel.
«Ik ben hier gekomen», zoo vervolgde hij,
«met het doel om voor deze menschen te
prediken, in de hoop hun goed te zullen
doen; maar men heeft gedreigd, mij te
zullen hinderen. Nu is mij ter oore gekomen,
dat gij zeer sterk zijt en behendig in zelfver-
dediging; en als ik u zoo aanzie, dan geloof
ik dat ook. Daarom wensch ik, mij in uw handen
te stellen, en op uw bescherming te mogen reke-
nen. En nadat de godsdiensttoefening is afge-
loopen, zal het mij een eer zijn, zoo gij in
mijn rijtuig met mij gebruikt!»
De man scheen de volle kracht van het
compliment te gevoelen. Althans zijn vijand-
schap was ineens geweken; hij verklaarde den
prediker gaarne te willen verdedigen in geval
ziet iets voor mocht doen, en hij hield woord
ook. Gelukkig echter gebeurde er niets. Na
den dienst vergezeld bij Ds. Hill naar diens
huis, at er en beroemde zich later altijd over
de eer, hem door den predikant aangedaan.
Zie dat was voorzichtig gehandeld, en dat
is 't wat de Heere ons gebiedt te doen.
HOOGENBEEK.

Ingezonden Stukken.
(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)
School te Kootwijk.
Het besluit van den Raad der gemeente
Barneveld tot opheffing van de openbare school
te Kootwijk, is, door de Gedeputeerde Staten
van Gelderland, goedgekeurd en zoo is dan
nu het kleine Kootwijk de eerste gemeente op
de Veluwe waar het openbaar voor het Chris-
telijk onderwijs plaats maken moest.
Tot op heden stond het lokaal van de open-
bare school ledig en was de Christelijke school
in een van de vertrekken van het meestershuis
gevestigd.
De vereeniging tot stichting en ondersteu-
ning van scholen voor Gereformerd onderwijs,
besloot het meestershuis met tuin, schoollokaal
en meublement van den Raad der gemeente
te huren voor den tijd van vijf jaren, zoodat
de Christelijke school nu weldra in dat perceel
zal worden overgebracht.
Het bestuur acht het gewenscht de aandacht
van de vrienden van Gereformerd onderwijs,
en in het bijzonder van hen die de scholen
te Kootwijk en te Kootwijkerbroek krachtig
steunen, op deze zaak te vestigen.
God heeft de arbeid, in Zijnen naam en
kracht begonnen, wenschelijk gezegend, daarom
God alleen de eer.
Kootwijk Christelijke school mocht de open-
bare geheel verdringen en te Kootwijkerbroek
bloeit het Christelijk onderwijs, telt de school
ruim 120 leerlingen, terwijl daarentegen het
getal van de openbare school te Stroe op
geveer 20 is gedaald.
Met vrijmoedigheid wendt het bestuur zich
tot de vrienden van Gereformerd onderwijs
in Nederland met het dringend verzoek toch
krachtig deze arbeid te willen steunen.
Nu de openbare school is opgeheven, zijn de
nigaven aanmerkelijk hooger, want de Chr. school
te Kootwijk dient nu geheel te voldoen aan
de door de wet gestelde eisch en daarenboven
is, de door den Raad der gemeente gevraagde
huur, ofschoon billijk, toch ver boven het tot
hiertoe voor het woonhuis alleen, gevorderde.
De in de *Heraut*, onder de rubriek Kootwijk,
verantwoorde gelden zijn niet alleen van deze
school, maar voor beide scholen en wel in hoofd-
zaak voor de school te Kootwijkerbroek bestemd.
Er is veel, zeer veel voor deze scholen
noodig en daarom moeten wij de vrienden bij
vernieuwing op de vele behoeften wijzen met
de bede dat de Heere veler hart neigt tot
deze zaak.
Het bestuur der scholen met den Bijbel
te Kootwijk,
Ds. J. H. HOUTZAGERS, Voorzitter.
R. VAN BUURK, Secretaris.
Kootwijk, 16 Nov. '91.
Gereformeerde Gezindheid.
Ned. Ger. Kerken.
DRIETALEN: Wageningen, D. Bakker te Apel-
doorn, C. W. E. Ploos van Amstel te Gerkes-
bloot en F. W. Sluiter te Heer. — Harlingen, J.
Hania Pm. te Oosterterp, S. Sleewijk Visser te
Rijsoord en J. J. Westerbeek van Leen B. Im. te
Midrecht.
TWEETALEN: Steenwijk, P. N. Kruiswijk te Hoog-
veen en C. W. E. Ploos van Amstel te Gerkes-
bloot. — Broek op Langedijk, D. Tom, cand. aan
de V. U. en J. Brouwer te Naaldwijk. — Schoon-
revoerd, A. Schouten te Charlois en J. D. van der
Velde, te Maastland. — Leerdam, G. de Gooijer te
Nunpspeet en L. Spoel te Kampen.
BROEFEN: Schoonrevoerd, A. Schouten te Char-
lois. — Middelburg, C. W. J. van Lummel te
Delft. — Harlingen, J. J. Westerbeek van Leen te
Midrecht. — Broek op Langedijk, D. Tom, cand.
aan de V. U. — Wijckel (Fr.), J. v. d. Vlies te
Duurswoude. — Capelle aan den IJssel, A. Mulder te
Bolsen.
BEDANKT: Schoonhoven en Willige Langerak (ge-
com.), G. J. Barger te Driebergen. — Meppel,
W. J. A. Winkels te Oudewater. — Heinevoerd,
J. W. Gunt te Brouwershaven. — Montfoort, G.
de Gooijer te Nunpspeet. — Nieuw Helvoet, C. W.
J. van Lummel te Delft.
Christelijke Gereformeerde Kerk.
DRIETALEN: Zierikzee, A. Brunning te Grootebroek,
A. T. Kamp A. W. te Heerenveen en J. A. Schultz
te Geertruidenberg.
BROEFEN: Wirdum (bij Leeuwarden), W. Bosch
te Andijk. — Goes, J. van der Linden te 's Herro-
genbosch. — Schiedam, S. T. Gossinga te Bol-
ward. — Ferwerd, J. van der Kouwe, te Stedum.
BEDANKT: Loppersum, J. W. Gunt te Brouwers-
haven. — Scheemda, L. Stroeve te Bunde.
Synodale Genuotschapskerk.
BROEFEN: Oostere en Echten, G. F. Hapsels
te Colmschate. — Kolhom, J. de Jong, laats pred.
in Ned. O. Indië. — Neunen, J. J. N. de Groot te
Zeddam. — Hensbroek, J. de Jong, eervol ontslagen
zed. in Ned. O. Indië. — Siedrecht P. Knuttel
D. Pe. te Zandijk. — Kockengen, W. Willems te

E Voto Dordraceno.

De teekening op E VOTO DOR-
DRACENO (de volledige toelichting op
den Heidelbergschen Catechismus) door
Dr. A. KUYPER, als premie voor de
abonneanten van de *Heraut*, blijft open-
gesteld op de voorwaarden vermeld in
het No. van 14 Juni j.l. en herhaald ir
de volgende nummers.
Iedere teekenaar heeft het recht een
of twee exemplaren tot den halven han-
delsprijs, dus voor / 12 per exemplaar, te
bestellen. Het eerste deel wordt D. V.
in Augustus 1892 aan de teekenaars
verzonden.
De Administrateur
J. A. WORMSER.
Amsterdam, Juli 1891.